

Jaarverslag 2014

Voorwoord

Beste lezer,

Graag bieden wij u hierbij het zesde jaarverslag van de Participatieraad van Heerenveen aan.

2014 stond vooral in het teken van de laatste voorbereidingen van de drie decentralisaties van de Jeugdzorg, de nieuwe WMO en de Participatiewet.

De Participatieraad heeft zich erg ingespannen om voor de inwoners de nieuwe zorg en ondersteuning in onze gemeente zo goed mogelijk in te richten. Voorlichting aan en communicatie met de inwoners, voldoende en bereikbare meetinkers en onafhankelijke cliëntondersteuning waren hierbij belangrijke thema's. Ook waren er zorgen over de forse bezuinigingen.

Het jaarverslag 2014 is een uitgebreid verslag geworden. Er is door alle leden enorm veel werk verzet. Kern van het werk vormen de gevraagde en ongevraagde adviezen aan het college.

In dit jaarverslag presenteren we in hoofdstuk 1 onze raad in zijn algemeenheid. In hoofdstuk 2 staan de speerpunten voor het jaar 2014 en wat daarin in hoofdlijn is bereikt. De concrete uitwerking vindt u in hoofdstuk 3 met een overzicht van onze adviezen en de reacties van het college. In hoofdstuk 4 staat de veelheid van activiteiten en resultaten van onze raad als geheel, van het dagelijkse bestuur en van de werkgroepen. Hoofdstuk 5 gaat over ons budget en hoofdstuk 6 geeft een doorkijk naar 2015.

Wij kunnen terugzien op een intensief jaar met enthousiaste en betrokken mensen. Wij danken iedereen voor de inzet, inbreng en samenwerking.

Veel leesplezier en reacties zijn uiteraard welkom.

Namens de Participatieraad

W.G.J. Dommerholt-Visser

Voorzitter

1. De Participatieraad in Heerenveen

De Participatieraad is in september 2008 officieel geïnstalleerd. De raad is een adviesorgaan voor het college van burgemeester en wethouders.

De Participatieraad heeft tot taak om desgevraagd of uit eigen beweging het college te adviseren over alle aangelegenheden van beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering die betrekking hebben op het terrein van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Wet Werk en Bijstand (WWB), leerlingenvervoer en aanverwante wetten die participatie in de samenleving beogen en van invloed zijn op de positie van de inwoners van de gemeente Heerenveen (aldus de verordening betreffende de Participatieraad).

1.1 Samenstelling

Op basis van de Verordening Participatieraad gemeente Heerenveen bestaat de Participatieraad op 1 januari 2014 uit 15 leden. Vanwege de herindeling met de gemeente Boarnsterhim en de toename van het aantal gemeentelijke taken is besloten tot een maximale bezetting. Gedurende het jaar vertrokken echter 2 leden. In juni werd afscheid genomen van de heer Bart Kok die 6 jaar actief zijn bijdrage heeft geleverd. De heer Kees Wijnbeek vanaf januari betrokken verliet de raad eveneens. In december kondigde mevrouw Herma Wagteveld aan haar functie als ambtelijk secretaris neer te leggen voor een andere baan bij de gemeente Heerenveen. Zodra in de opvolging is voorzien wisselt ze van baan.

De Participatieraad bestond eind 2014 uit de volgende leden:

Willy Dommerholt	voorzitter
Riki Telgen	vice-voorzitter
John Blank	secretaris/penningmeester

Leden:

Cobie Aandewiel
Sophia Cuperus
Joop van Dam
Fred Dommershuijzen
Dick Kleinhesselink
Dik van der Korf
Johan Mintjes
Renie Plantinga
Nico Smits
Christien Vermeer

Herma Wagteveld	ambtelijke ondersteuning
-----------------	--------------------------

1.2 Visie, missie en uitgangspunten

De Participatieraad heeft als visie: iedere burger van de gemeente Heerenveen moet zijn of haar leven op eigen wijze kunnen inrichten met gebruikmaking van zijn of haar eigen mogelijkheden. Indien nodig kunnen burgers daarbij geholpen worden. Ze dienen daarbij met respect behandeld te worden vanuit de gedachte dat iedereen waardevol is en gelijkwaardig aan elkaar. Het is van belang dat burgers dat zelf ook zo ervaren en uitgenodigd worden om in de Heerenveense samenleving mee te denken en mee te doen. Uiteindelijk is een drempelloos Heerenveen, zowel letterlijk als figuurlijk, een belangrijke opdracht.

Bovenstaande visie mondt uit in de volgende missie: de Participatieraad voorziet het college van burgemeester en wethouders van opbouwende en onderbouwde adviezen over alle aangelegenheden van beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering die betrekking hebben op het terrein van de WMO, WWB en aanverwante wetten die participatie in de samenleving beogen.

Daartoe acht de Participatieraad het van wezenlijk belang goede contacten te onderhouden met alle geledingen van de Heerenveense samenleving zodat zijn adviezen gestoeld zijn op de belangrijke signalen die daaruit voortkomen.

Om zijn doelstellingen te bereiken heeft de Participatieraad de volgende uitgangspunten:

- pro actief zijn,
- zich onafhankelijk en kritisch opstellen,
- de burger centraal stellen,
- bij de advisering zich steeds de vraag stellen in welke mate het beleid en de uitvoering ervan voldoet aan het compensatiebeginsel, d.w.z. welke hulpmiddelen en voorzieningen zijn er nodig om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij,
- het gemeentelijk beleid en de effecten van dit beleid beoordelen op de participatie van de burger in de maatschappij.

1.3 Werkwijze van de Participatieraad en de verdeling in werkgroepen

Het zijn vele terreinen waarover de Participatieraad het college van burgemeester en wethouders gevraagd en ongevraagd adviseert. Differentiatie en specialisatie is gewenst en daarom is de Participatieraad verdeeld in werkgroepen. Deze werkgroepen bereiden de adviezen voor en vervolgens worden de adviezen in de openbare vergadering van de Participatieraad besproken en vastgesteld. Een werkgroep is verantwoordelijk voor de eigen contacten met de achterban.

Het dagelijks bestuur vervult naast de taken die gekoppeld zijn aan bepaalde functies ook een coördinerende rol en is een voorwaardenscheppend platform om de Participatieraad zo goed mogelijk te laten functioneren. De Participatieraad en het dagelijks bestuur worden ondersteund door een ambtelijk secretaris.

Werkgroepindeling eind 2014

Werkgroep 1	Sociale samenhang en leefbaarheid met specifieke aandacht voor ouderen en Jeugd	Fred Dommershuijzen; Dik van der Korf; Joop van Dam; Dick Kleinhesselink
Werkgroep 2	Informatie, advies en cliëntondersteuning	Nico Smits; Johan Mintjes; Renie Plantinga
Werkgroep 3	Mantelzorg en vrijwilligers	Riki Telgen; Christien Vermeer
Werkgroep 4	Deelname aan de maatschappij door mensen met een beperking, WMO voorzieningen en leerlingenvervoer	Nico Smits; Christien Vermeer; Joop van Dam; Sophia Cuperus
Werkgroep 5	Opvang huiselijk geweld, (O)GGZ en verslavingsbeleid	Dick Kleinhesselink; Sophia Cuperus; Fred Dommershuijzen; Cobie Aandewiel
Werkgroep 6	Werk en Inkomen	Dik van der Korf; Johan Mintjes; Renie Plantinga; John Blank; Cobie Aandewiel
Ad hoc werkgroep Transities	Transitities	Nico Smits; Renie Plantinga
Ad hoc werkgroep Kwaliteit	Klachtenregeling en Kwaliteit	Riki Telgen; Christien Vermeer; Dik van der Korf

2. Doelstellingen voor 2014

Naast de kerntaak van het adviseren van het college stonden voor 2014 zes speerpunten op het programma.

- De Participatieraad heeft indringend de vinger aan de pols gehouden bij de **communicatie over en de implementatie van de “Visie op het Sociale Domein”**. Meerdere malen is aangedrongen op een tijdige en duidelijke communicatie met inwoners en in het bijzonder met zorgcliënten. Doordat ons signalen bereikten dat groepen kwetsbare cliënten ongerust waren is het initiatief genomen voor een speciale ontmoeting voor deze groepen met de commissie Samenlevingszaken. Deze bijeenkomst vond op 6 oktober 2014 plaats. Besloten is om in 2015 opnieuw een soortgelijke bijeenkomst te organiseren voor betrokkenen uit de gemeente.
- Ook heeft de Participatieraad de **overheveling van taken van het rijk naar de gemeente** (AWBZ, WMO en Jeugdzorg) en de uitwerking van de Participatiewet actief en betrokken gevolgd middels het uitbrengen van uitgebreide adviezen.
- De **bekendheid van de Participatieraad** bij de burger door communicatie met de „achterbannen” vond plaats door het veelvuldig werkbezoeken afleggen, het uitbrengen van de maandelijkse nieuwsflits, de uitgebreide website en het werken met signaalkaarten.
- De Participatieraad heeft het beleid voortvloeiend uit de notitie „Op weg naar een **gebiedsgerichte en integrale toegang**” actief en consequent gevolgd en de aandachtspunten voor de centrale rol van de meitinker en de onafhankelijke cliënt ondersteuning bij voortdurende voor het voetlicht gebracht
- De Participatieraad heeft een door wethouder Buwalda gevraagd advies over een laagdrempelige, onafhankelijke en **toegankelijke klachtenregeling** uitgebracht in samenhang met een kwaliteit visie op maatwerk.
- De Participatieraad heeft in januari 2014 aandacht besteed aan **evaluatie en scholing** van de raad zelf tijdens de introductie van nieuwe leden en teambuilding

3. Adviezen 2014 van de Participatieraad en de reacties van het college

De Participatieraad heeft in het verslagjaar 13 gevraagde en 4 ongevraagde adviezen gegeven. Hierop werden van het college 15 reacties ontvangen. Ook gaf het college nog reactie op 4 in 2013 uitgebrachte adviezen. In onderstaand overzicht worden de adviezen en reacties samengevat weergegeven. De volledige informatie kunt u vinden op onze website.

3.1 Reacties van het college op adviezen 2013

Beleidsregels handhaving WWB

Op 29 oktober 2013 geeft de Participatieraad een positief advies over de beleidsregels handhaving. Bij het strenger straffen voor fraude zal de gemeente ongewenste effecten in individuele gevallen voorkomen. Het advies gaat vergezeld met een enkele aanbeveling en opmerking o.a. goede voorlichting.

Op 24 maart 2014 bedankt het college de Participatieraad voor de snelle advisering en meldt dat de aanbevelingen inmiddels in werking zijn.

Benchmark WMO

Op 29 oktober 2013 geeft de Participatieraad met een aantal positief-kritische op- en aanmerkingen advies over de globale en weinig zeggende WMO Benchmark. Een bijzonder punt van zorg blijft de

mantelzorg. Hopelijk leidt de nieuwe gebiedsgerichte aanpak tot verbetering van de ondersteuning van de zwaar belaste mantelzorgers. Het zou goed zijn te meten of dit inderdaad het geval gaat zijn.

Op 14 mei 2014 reageert het college in het kader van de reactie op het toegestuurde jaarverslag 2013 en jaarplan 2014. Daarbij verwijst het college naar de nieuwe WMO waarbij het college jaarlijks moet onderzoeken hoe cliënten de kwaliteit van de ondersteuning ervaren. Ook meldt het college dat de vragen over mantelzorg in de beleidsvoorbereidingen van de WMO 2015 worden meegenomen.

Beleidsregels schuldhulpverlening

Op 27 november 2013 adviseert de Participatieraad positief omdat uit de beleidsregels blijkt dat de gemeente op dit gevoelige terrein snel, correct en zorgzaam optreedt.

Op 28 januari 2014 bedankt het college de Participatieraad en meldt dat de opmerkingen meegenomen worden bij de rapportage over prestatie-indicatoren aan de gemeenteraad.

Ouderenhuisvesting

Op 27 november 2013 vraagt de Participatieraad het college of het de ongerustheid deelt met betrekking tot achterblijvende ouderenhuisvesting in de verschillende woonservicezones en verzoekt het college een aantal concrete acties te ondernemen.

Op 4 februari 2014 bericht het college dat het onze zorgen niet deelt en noemt dat diverse (zorg)aanbieders actief zijn met de ontwikkeling van nieuwe woon-zorgconcepten en wijst daarbij op de onlangs gerealiseerde projecten. Wel wordt een actualisatie ten aanzien van de demografische ontwikkelingen en de soort benodigde woningen voor 2014 aangekondigd.

3.2 Gevraagde adviezen 2014

Op weg naar een gebiedsgerichte en integrale toegang

Op 13 september 2013 geeft het college aan het op prijs te stellen als de Participatieraad aandachtspunten meegeeft voor het vervolgproces. De Participatieraad is in grote lijnen positief over de gewenste ontwikkeling. De notitie bevat veel goede voornemens zoals vraaggericht werk, benutten van eigen kracht, maatwerk centraal en ondersteuning dichtbij huis organiseren. De Participatieraad maakt zich evenwel zorgen over de concretisering en verdere invulling. Uitgebreide bestudering van de notitie, contacten met en werkbezoeken bij diverse maatschappelijke organisaties o.a. WIMO brengt de Participatieraad in de decembervergadering tot 10 aandachtspunten. Het advies wordt op 9 januari 2014 verzonden.

Op 3 juli 2014 reageert het college met dank voor de uitgebreide aandachtspunten. De beantwoording had lang geduurd (waarvoor excuus) vanwege de nodige interne afstemming en omdat de wettelijke besluitvorming rond de WMO op zich liet wachten. Een vijftal aandachtspunten worden onderschreven. Voor de andere 5 punten wordt een uitgebreide motivering gegeven waarom e.e.a. niet haalbaar dan wel niet wenselijk is.

Jeugd & Alcohol: Preventie- en handhavingsplan 2014-2017

Op 6 mei 2014 geeft de Participatieraad aan het college 12 vragen mee voor de verdere uitwerking van dit plan. Volgens de Participatieraad kan voorliggend plan slechts als een aanzet tot een plan worden gezien, met overigens een uitstekende theoretische onderbouwing. Ook vroeg de Participatieraad om eerdere betrokkenheid bij de planontwikkeling.

Op 15 mei 2014 bedankt het college de Participatieraad voor de snelle en inhoudelijke reactie en meldt dat eerdere betrokkenheid bij het proces inderdaad wenselijk was geweest. Het college onderschrijft de zienswijze dat de uitwerking ontbreekt en kondigt aan dat het uitvoeringsplan gepland staat voor 2015.

Uitwerking Toegang Opvoeden en Opgroeien

Op 20 maart 2014 vraagt het college om aandachtspunten voor de verdere uitwerking van de nota Toegang Opvoeden en Opgroeien.

Op 12 juni 2014 geeft de Participatieraad een positief advies en vraagt daarbij vooral aandacht voor helderheid inzake de gezamenlijke positionering van de meitinker en de medewerker van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Deze roept vele vragen op en de Participatieraad bepleit vooral de integrale werkwijze met de meitinker als eerste toegang die vervolgens waar nodig de specialisten kan inschakelen.

Op 25 juli 2014 geeft het college antwoord op de vragen en meldt o.a. dat de functie van CJG-medewerker wordt doorontwikkeld naar de functie van preventiewerker (vast gezicht in dorpen en wijken). De meitinker en de preventiewerker vormen samen de toegang en wie de regie heeft is afhankelijk van de bovenliggende vraag.

Beleidsplan en verordening Zorg voor Jeugd

Op 27 juni 2014 stuurt het college beide documenten toe met het verzoek advies uit te brengen.

Op 28 augustus 2014 geeft de Participatieraad een positief advies en bepleit wederom de integrale werkwijze bij de toegang met de meitinker aan de poort en als spin in het web van preventie en verbinding. Aanvullend doet de Participatieraad diverse aanbevelingen en worden er meerdere opmerkingen gemaakt per document en artikelsgewijs. Belangrijke punten waren o.a. de oproep om snel de communicatie met de burgers ter hand te nemen, de zorg voor de jeugd meer in samenwerking met het onderwijs te organiseren en een VOG ook voor niet-professionele medewerkers.

Op 2 oktober 2014 reageert het college blij te zijn dat de Participatieraad zich in beide documenten heeft kunnen vinden en een positief advies geeft. Het college meldt tevens dat de positie van het onderwijs meer in het beleidsplan te hebben benadrukt en dat er kwaliteitseisen ten aanzien van PGB's zijn opgenomen.

Integrale afweging beleid en budgetten sociaal domein

Op 10 juni 2014 stuurt het college de stukken met het verzoek om advies uit te brengen.

Op 25 augustus 2014 geeft de Participatieraad een stevig en uitgebreid advies. De Participatieraad onderschrijft het uitgangspunt om passende ondersteuning te bieden binnen de beschikbare budgetten, maar voegt daaraan toe dat de hervorming van het sociaal stelsel wellicht niet budgettair neutraal zal verlopen. Maar dat is het maatschappelijk gezien ook waard. Het gaat hier om het bevorderen van een samenleving met veerkracht en om het welzijn van de burgers. In veel gevallen kan de Participatieraad zich vinden in de keuzes die het college maakt en voorstelt. Wel klinkt er (te) veel in door dat het een bezuinigingsoperatie betreft, waardoor het hoofddoel ondergesneeuwd dreigt te raken: hervorming van de zorg om mens & maatschappij in hun kracht te zetten. De Participatieraad vraagt aandacht voor veel zaken en zet bij een aantal zaken duidelijke vraagtekens. Ook wordt de mogelijkheid van het invoeren van een participatiefonds genoemd voor een vlotte financiële ondersteuning van burgers.

Op 5 september 2014 bedankt het college de Participatieraad en zegt toe dat de opmerkingen en ideeën worden meegenomen in de uitvoering van de maatregelen. Het college is verheugd dat de Participatieraad zich in de meeste voorstellen kon vinden en is het eens om vooral op preventie in te zetten. Het college vindt het o.a. dan ook terecht dat er aandacht gevraagd is voor de ondersteuning van mantelzorgers en de werving en begeleiding van vrijwilligers. Ook is het college benieuwd naar de ideeën over het participatiefonds. Voorts meldt het college dat voor de gewenste re-integratie variant plus onvoldoende personeel kan worden ingezet aangezien er nu al sprake is van onderbezetting, zoals door de Participatieraad geconstateerd.

Kwaliteit bij maatwerk/klachtenregeling

Op 28 augustus 2014 brengt de Participatieraad het advies uit met betrekking tot maatwerk/klachtenregeling. Al jaren vraagt de Participatieraad om een toegankelijke en onafhankelijke klachtenregeling. Formeel voldoet de huidige regeling aan de wettelijke eisen, maar in de praktijk blijkt dat burgers niet durven klagen. Het advies is voortgekomen uit het verzoek van toenmalig wethouder Buwalda om te komen met een voorstel voor een goede laagdrempelige klachtenregeling. Volgens de Participatieraad is een goede klachtenregeling een wezenlijk onderdeel van de kwaliteit bij maatwerk. Daarom is een breed advies opgesteld over de gewenste kwaliteit van keukentafelgesprek tot en met bezwaar en beroep inclusief de onafhankelijke klachtenfunctionaris.

Op 28 oktober 2014 bericht het college dat het voornemens is een afweging te maken tussen het advies van de Participatieraad en het conceptadvies van de nationale ombudsman. Deze uitwerking zal voorafgaand aan de besluitvorming aan de Participatieraad worden voorgelegd.

Het college deelt de brede samenhang te onderschrijven en verwijst voorts naar het geplande gesprek op 14 november 2015. In dit gesprek heeft het DB van de Participatieraad het advies nader toegelicht.

WMO-verordening 2015

Op 28 augustus 2014 wordt het op 22 juli 2014 gevraagde advies uitgebracht. Het advies is artikelsgewijs opgesteld en bevat 30 verbetervoorstellen en bepleit wederom een goede communicatie met de burgers over de gang van zaken.

Op 8 oktober bedankt het college de Participatieraad voor het snelle en uitgebreide advies. Het college gaat uitgebreid op het advies in en meldt o.a. dat het zich blijft inspannen voor een goede communicatie met de cliënt. Het college neemt een aantal verbeteringen mee, maar ook een aantal niet omdat deze naar het oordeel van het college afdoende in wetgeving is geregeld of omdat deze verbeteringen een voor de burger te verplichtend karakter hebben.

WMO-beleidsplan 2015 tot 2018 'Iedereen doet mee'

Op 22 september 2015 geeft de Participatieraad een uitgebreid advies en meldt dat het plan er degelijk en zeer consistent uitziet. Voor de advisering van de jaarlijkse uitvoeringsplannen worden de concepten graag tijdig tegemoet gezien. In het advies worden bij de diverse beleidsdoelen aanvullingen voorgesteld. De Participatieraad is positief over de omslag die de gemeente heeft gemaakt voor de wijze waarop wordt omgegaan met de belangen van mantelzorgers. Ook verzoekt de Participatieraad nieuwe beleidsdoelen toe te voegen m.b.t. voldoende formatie voor de meitinkers, de monitoring van aanvragen en de privacy borging.

Op 7 oktober 2014 reageert het college verheugd op de constatering degelijk en zeer consistent. De meeste adviezen vinden gehoor in het beleidsplan of worden in de uitvoering meegenomen. Tenslotte bedankt het college de Participatieraad voor de heldere en gefundeerde adviezen.

Kadernota Werk, Inkomen en Participatie 2014 – 2018 en 7 verordeningen Participatiewet

Op 20 oktober 2014 geeft de Participatieraad een nauwgezet advies met gewenste tekstuele verbeteringen en verhelderende aanvullingen. Ook pleit de Participatieraad voor duidelijke en volledige communicatie met cliënten, zodat de wederzijdse verplichtingen helder zijn.

Op 12 november bericht het college dat het advies voor een groot deel is overgenomen.

Communicatieplan en communicatiekalender 3D

Op 4 november 2014 geeft de Participatieraad een stevig advies. De strategie en visie wordt gedeeld maar in de uitwerking is onvoldoende maatwerk met betrekking tot de diverse doelgroepen en de verschillende wijken en dorpen. Ook ontbreekt dat communicatie een zaak is van tweerichtingsverkeer.

Participatiefonds

Op 4 november stuurt de Participatieraad de gevraagde uitwerking van het eerder voorgestelde participatiefonds. Het voorstel luidt om Stichting Leergeld als uitgangspunt te gebruiken en deze uit te breiden naar een aantal doelgroepen van 21 jaar en ouder (personen met een inkomen maximaal 10% boven het minimuminkomen en personen met een chronische ziekte of handicap). Doel van deze uitbreiding is dat deze mensen op een volwaardige manier mee kunnen blijven doen in hun omgeving en in ruimere zin in de maatschappij. Ook kan hierbij in het geval van stapeling van kosten een helpende hand worden geboden.

In het extra overleg met het college op 14 november 2014 is ook dit voorstel uitgebreid besproken.

Beleidsregels WMO 2015

Op 25 november 2014 geeft de Participatieraad een positief advies over de beleidsregels, mede omdat eerdere aanbevelingen bij de verordening WMO nu waren meegenomen.

Beleidsregels handhaving Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015

Op 25 november 2014 geeft de Participatieraad een nauwgezet advies zoals bij de kadernota. De beleidsregels zijn een logische voortzetting van eerder ontvangen stukken, maar de Participatieraad bepleit opnieuw een tekstuele verbetering zodat burgers weten wat van hen wordt verwacht.

3.2 Ongevraagde adviezen 2014

Hoofdlijnenakkoord nieuwe college

Op 11 maart 2014 geeft de Participatieraad een advies over het hoofdlijnenakkoord van het nieuwe college. De Participatieraad is verheugd dat de visie op het sociale beleid door het nieuwe college wordt doorgezet. De Participatieraad wordt door het college als een belangrijke gesprekspartner gezien en participatie als een terugkerend thema, redenen voor de Participatieraad uit te zien naar een goede samenwerking met het nieuwe college. Grote zorgen zijn er over de forse bezuinigingen en de Participatieraad kondigt aan uiteraard kritisch mee te kijken naar de ontwikkelingen. De eenduidige naam Meitinker valt goed omdat dit het beste past bij de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de inwoners. Ook geeft de Participatieraad vier aandachtspunten mee zoals de noodzakelijke cultuuromslag bij het ambtelijk apparaat, voldoende middelen voor digitale ondersteuning, toename wwb'ers en het benodigde vangnet in deze en een sterke verbetering van de communicatie van de gemeente naar de inwoners over de drie decentralisaties.

Op 22 april 2014 reageert het college verheugd en onderschrijft de aangedragen aandachtspunten.

Behoud maatschappelijke stage in voortgezet onderwijs

Op 11 maart 2015 dringt de Participatieraad er met klem op aan om alles in het werk te stellen de maatschappelijke stage te behouden aangezien deze per 2015 niet langer van rijkswege wordt gefinancierd. De Participatieraad vraagt welke kansen het Voortgezet Onderwijs ziet voor voortzetting zonder steun en welke ondersteunende rol de gemeente hierbij heeft.

Op 4 december 2015 bericht het college dat de scholen kansen zien voor voortzetting en andere vormen van actieve burgerschapsvorming die beter bij het onderwijs aansluiten. De gemeente volgt de ontwikkelingen.

Enquête WMO

Op 20 mei 2014 vraagt de Participatieraad waarom de gemeente Heerenveen voor het in kaart brengen van aantallen en soort cliënten door alle Friese gemeenten alleen voor de Dienst Jeugdzorg meedoet en niet voor de WMO.

Op 4 juli 2014 bericht het college dat de gemeente Heerenveen al in een eerder stadium deze gegevens heeft verzameld en momenteel bezig is deze te actualiseren.

Inkoopstrategie 3D's

Op 7 mei 2014 bericht het college dat de inkoop van zorg binnenkort van start al gaan en dat het Programma van Eisen hierbij leidend zal zijn, zonder dat hiervoor een basis is in verordeningen en beleidsregels. Het college meldt dat het Programma van Eisen niet voor advies aan de Participatieraad wordt voorgelegd.

Op 19 mei 2014 bericht de Participatieraad zeer verrast te zijn door deze gang van zaken en meldt hierover graag met het college in gesprek te gaan.

Op 27 mei 2014 komt dit onderwerp kort ter sprake tijdens de kennismakingsbijeenkomst met het nieuwe college.

Op 6 juni 2014 geeft de Participatieraad een uitgebreid advies om te waarborgen dat het inkoopbeleid en het bijbehorende Programma van Eisen voldoen aan de eisen die vooral vanuit cliëntenperspectief hieraan minimaal moeten worden gesteld. Ondanks de verzekering van het college op 27 mei dat in het Programma van Eisen veel van de eerdere adviezen is meegenomen geeft de Participatieraad een groot aantal aandachtspunten mee.

Naar aanleiding van dit schrijven heeft het college de Participatieraad uitgenodigd voor deelname aan de marktconsultatie voor AWBZ 18+ en Jeugdwet. Deze gesprekken vonden plaats op 4 juli en 14 augustus 2014.

Op 12 november 2014 bedankt het college de Participatieraad voor de pro-actieve opstelling en bericht op welke wijze de aandachtspunten in het Programma van Eisen zijn meegenomen.

4. Activiteiten en resultaten van de Participatieraad, het dagelijks bestuur en de werkgroepen

4.1 Activiteiten van de Participatieraad

Er zijn 11 openbare vergaderingen geweest. De agenda hiervan werd maandelijks aangekondigd in de nieuwsflits en geplaatst op de website van de Participatieraad. Diverse keren werd de publieke tribune bezocht.

Naast het uitbrengen van adviezen was er dit jaar speciale aandacht voor:

- Voortgang van de 3 transities, middels de daarvoor ingestelde ad hoc werkgroep.
- De voortgang van het 'kantelingsproces'. Hiervoor was een werkgroep 'kwaliteit' ingesteld die uitgaande van het maatwerk bij de nieuwe werkwijze, op verzoek van wethouder Buwalda zal komen met een advies over een laagdrempelige klachtenregeling.

4.2 Activiteiten van het Dagelijks Bestuur

Het dagelijks bestuur heeft 11 keer vergaderd. Er vond structureel overleg plaats met de portefeuillehouders en de afdelingshoofden. Naast de voorbereiding van de maandelijkse openbare Participatieraadsvergaderingen en het faciliteren van de werkgroepen werd aandacht besteed aan:

- Het organiseren van de informele kennismakingsbijeenkomst met het nieuwe college van burgemeester en wethouders aan de hand van een keukentafel-rollenspel-carrousel.
- Het organiseren van de introductie van de Participatieraad bij het managementteam van de gemeente.
- Het organiseren van de teambuildingsdag inclusief de introductie van nieuwe leden.
- Het uitbrengen van de maandelijkse nieuwsflits en het continu beoordelen van de website van de gemeente Heerenveen op inhoud, toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid.

4.3 De activiteiten van de werkgroepen en de resultaten

Werkgroep 1

In januari 2014 telde de werkgroep vijf leden: Bart Kok (contactpersoon), Joop van Dam, Dik van der Korf, Dick Kleinhesselink en Fred Dommershuijzen. Sinds Bart Kok zijn lidmaatschap van raad en werkgroep heeft beëindigd, is Fred Dommershuijzen de contactpersoon.

Ook voor onze werkgroep stond 2014 in het teken van meedenken over en meedoen aan de in- en uitvoering van de nieuwe wet- en regelgeving. Tijdens de 11 werkgroep bijeenkomsten kwamen in dit verband vooral aan de orde:

- de positie van *kwetsbare ouderen*: overleg met directeur Meriant over gevolgen van landelijk beleid voor ouderenvoorzieningen, zoals leegstand. Ook met het Cosbobestuur is hierover constructief overlegd; afgesproken is geregeld uit te wisselen over centrale thema's op ouderengebied.
- het *jeugdbeleid*. Bij het gemeentelijk beleidsplan *Toegang Opvoeden en Opgroeien* formuleerde de werkgroep een preadvies. Daarnaast droeg zij bij aan de advisering inzake de nota *Preventie- en handhavingsplan jeugd en alcohol*. Ook is de werkgroep betrokken bij het wel en wee (de opheffing) van de Jongerenraad; zij zal worden betrokken bij de beraadslagingen over een nieuw initiatief;
- onze bijdrage aan allereerst het preadvies door werkgroep 3 inzake de nota *Sociaal Domein: beleid en budgetten* en vervolgens aan het advies inzake de *Verordening Wmo en Wmo-plan 2015 – 2018*;
- de vraag of naar het voorbeeld van Sneek ook in Heerenveen met religieuze organisaties een *convenant over samenwerking op sociaal gebied* gesloten zou moeten worden. Vervolg in 2015.

Communiceren, contacten leggen & verbinden: Om bij te dragen aan de sociale samenhang en de leefbaarheid binnen de Heerenveense gemeenschap is WG 1 er veel op uit gegaan, op zoek naar de verbinding. Hieronder een overzicht van de vele contacten.

Present of betrokken was de werkgroep: bij de informatiebijeenkomst van de gemeente over het conceptbeleidsplan *Jeugdhulp*: contacten met vertegenwoordigers van CJG + andere instellingen en aanbieders; bij de bijeenkomst *Eigen kracht bij terugtrekkende overheid* voor informatie door landelijk deskundigen en voor het contact met gemeentebestuur, ambtenaren, politici en leden van plaatselijke en wijkbelangen. Idem bij de voorlichtingsbijeenkomst door gemeente inzake de *Verordening Wmo*; tot onze spijt niet speciaal voor mensen met een verstandelijke beperking. Ook bij de marktconsultaties voor de inkoop van Jeugdzorg en voor Wmo waren we present. In dat kader woonden we de juridische voorlichting bij van Zorgbelang over Wmo-verordening en inkoopbeleid van gemeentes, zoals van huishoudelijke hulp.

Nadrukkelijk trad de werkgroep naar buiten, het werkveld in, door vergaderingen bij te wonen van de Jongerenraad; bezoek/overleg met instelling ouderenzorg Meriant; en overleg met ouderenkoepel Cosbo. Leden bezochten de jaarvergadering van de helft van de 22 plaatselijke en wijkbelangen. Van daaruit ontstond contact met vrijwilligersgroep Wâldhulp Oranjewoud en de betrokken meitinker; idem met de vrijwilligersgroep Doarpshelp De Knipe plus meitinker. Op ons initiatief bezocht een afvaardiging van werkgroep 1 en 4 KansPlusbijeenkomsten voor Wmo-raden, waarvan de laatste heeft geleid tot een platform *mensen met een verstandelijke beperking*. Dat heeft een contact met belangenorganisatie LFB en ondersteuning van dit burgerinitiatief door Zorgbelang opgeleverd.

Tot slot is medewerking/ondersteuning verleend aan de theaterproductie *Omdenkers*, de infomarkt van *De Barones* en de *Zorgmanifestatie*. Tevens hebben we het *Friese Zorgcongres* en een bijeenkomst van *Zorg verandert* bijgewoond.

Al met al was 2014 een actief en productief jaar. Goed dat de werkgroep op tijd versterking krijgt.

Werkgroep 2

De werkgroep bestond aan het begin van het jaar uit Nico smits (contactpersoon), Kees Wijnbeek, Johan Mintjes en Renie Plantinga. Na 4 maanden hebben wij afscheid genomen van Kees Wijnbeek, om hem moverende redenen.

In januari heeft de werkgroep contact gehad met mevr. van Belkum leidster van het project een in dienstverlening Gemeente Heerenveen. Hier is weer gesproken over de toegankelijkheid van de communicatie met laaggeletterden, analfabeten en allochtonen.

Ook het klantvriendelijker maken van de website van de gemeente is uitvoerig aan de orde geweest.

Verder is er contact geweest met Izaak de Haan (projectleider toegang) waar voornamelijk de toegang van de Loketten, de gebiedsgerichte benadering, poort naar werk en het uitrollen van toegang van de Jeugdzorg aan de orde is geweest.

Ook is er een bezoek gebracht aan Mee Friesland waar het contact en het overleg met de Gemeente aan de orde is geweest.

Ook nog is er een bezoek gebracht aan mevrouw Ten Harmsen sociaal raadslid. Zij vertelde dat haar uren enorm ingekort zijn in de gemeente evenals in andere gemeenten.

Ook is er overleg geweest met drie meitinkers waar in alle openheid over de nieuwe aanpak is gesproken en waar wij de indruk hebben gekregen, dat deze dames goed bezig zijn en naar ons idee een heel belangrijke functie zullen vervullen.

Er is nog een bezoek gebracht aan de Info Jongerenmarkt bij de Barones.

Er is een advies uitgebracht over de toegang tot de Loketten.

En meegedacht over de uitvoering Beleidsregels WMO.

Werkgroep 3

De werkgroep heeft 10 keer vergaderd.

Daarnaast was er regulier overleg met betreffende ambtenaren en relevante maatschappelijke organisaties. Naast het vanuit haar eigen invalshoek meewerken aan de totstandkoming van alle adviezen van de Participatieraad m.b.t. de verordeningen rond de nieuwe wetgeving en Transities, heeft de werkgroep:

1. contacten onderhouden met Mezzo
2. een actieve bijdrage geleverd aan de verordening WMO
3. voeling gehouden over de ontwikkelingen bij de Barones
4. gesprekken gevoerd met de beleidsambtenaar over o.a.
 - het begrip Tegenprestatie
 - de ontwikkeling van een goede sociale kaart
 - het belang van de eigen positie van de Mantelzorger binnen de WMO
 - het ontwikkelen van het onderzoek naar de behoeften en ondersteuning van Mantelzorgers
5. de informatieavond over de digitale sociale kaart Heerenveen helpt.nl bijgewoond
6. meegewerkt aan advies over maatschappelijke stages
7. meegewerkt aan bezoeken Wijk- en Plaatselijk Belang-besturen
8. contact gehad met mensen van de Doarpshelp in de Knipe
9. overleg gehad met de medewerkers van het VSP
10. overleg gehad met de mantelzorgcoördinator van het VSP
11. een oproep aan Mantelzorgers geschreven, die geplaatst is in alle dorps- wijkkranten en kerkblaadjes en verspreid via de communicatiekanalen van het ziekenhuis
12. samen met werkgroep 2 overleg gehad met de Meitinkers
13. samen met werkgroep 6 overleg gehad met budgetmaatjes

Werkgroep 4

Bevordering deelname aan de maatschappij door mensen met een beperking en het verlenen van WMO voorzieningen aan deze doelgroep. De werkgroep bestaat uit de leden: Christien Vermeer, Sophia Cuperus, Nico Smits(contactpersoon) en Joop van Dam. Gedurende de maanden februari t/m mei was ook Kees Wijnbeek lid van de werkgroep.

Werkgroep 4 heeft in 2014 11x vergaderd.

De meest belangrijke onderwerpen die aan de orde zijn geweest:

- bespreking mogelijkheid Shared Spaces met afdeling verkeerszaken v.d. Gemeente;
- tussenevaluatie signaalkaart(ontvangstbevestiging en schriftelijke reactie);
- bespreking inkoopcriteria;
- opstellen jaarplan;
- bespreking rapporten Sociaal Domein, WMO verordening, Beleidsregels WMO en onze inbreng voor de betreffende adviezen vastgesteld;
- interactieve bijeenkomst vertegenwoordigers Kwetsbare Groepen met raadscommissie SAZA geïnitieerd en mede-georganiseerd (zeer geslaagde bijeenkomst);
- lijst opgesteld van te bezoeken maatschappelijke organisaties in 2015;
- bespreking brieven gemeente aan WMO gebruikers en WMO magazine.

Met/aan de volgende organisaties/instellingen zijn contacten geweest/bezoeken gebracht:

- Samen Onderweg;
- afdeling Verkeerszaken gemeente;
- Kans Plus;
- LFB(belangen organisatie verstandelijk gehandicapten);
- Meriant (samen met werkgroep 1);
- WIL (Talant) m.b.t. Dagbesteding en begeleiding;
- Stimulanz;
- Focus project;
- J.P. v.d. Bent Stichting;
- Mr. Duisterhout school;
- Hersenstichting Nederland;
- Hoor Friesland;
- Zorgbelang Fryslân; bijeenkomst Kwetsbare groepen;
- Bezoek 25 jarig bestaan Aanloophuis oer de Brêge;
- Modelverordening bijeenkomst Zorgbelang;

- bijeenkomst Zorg Verandert;
- Zorgcongres;
- WMO-werkplaats Friesland.

Werkgroep 5

Samenstelling - De werkgroep voor maatschappelijke opvang (opvang bij huiselijk geweld en van vrouwen, dak- en thuislozen en zwervende jongeren), openbare geestelijke gezondheidszorg (mensen met een psychische kwetsbaarheid) en verslavingsbeleid is versterkt met een vierde lid. Daarmee werd ondervangen dat een van de leden, tevens de contactpersoon van de werkgroep, door zijn vrijwilligerswerk in het buitenland een tijdlang slechts 'op afstand' betrokken was. De werkgroep is 9 keer bij elkaar geweest; verder was men weer veel op pad.

Kerntaak advisering - De werkgroep heeft dit jaar het voortouw genomen inzake de advisering omtrent het gemeentelijk alcoholbeleid voor de jeugd. Wel gevoed door jeugdwerkers/verslavingszorg, maar helaas niet door de Jongerenraad, die inmiddels uiteen gevallen was.

Daarnaast hebben de leden van de werkgroep meegedacht en bijgedragen aan de andere adviezen van de Participatieraad, zoals de *Themabegroting 2014* van de gemeente.

Vermeldenswaard is zeker dat een delegatie van de werkgroep heeft deelgenomen aan de bespreking van de regiovisie van het nieuwe AMKMHG, oftewel het Algemeen Meldpunt voor Kindermishandeling en Huiselijk Geweld voor de gehele provincie.

Deze bespreking was voorbeeldig voorbereid door Leeuwarden als centrumgemeente; misschien ook een geschikte vorm voor afstemming van beleid op andere gebieden waarvoor de centrumgemeente verantwoordelijk is? Als alternatief voor een ongevraagd advies rond de subsidiëring van bovengemeentelijke organisaties en initiatieven? In elk geval heeft de werkgroep moeten afzien van een (ongevraagd) advies op dit voor haar vooralsnog ongrijpbare terrein. Over de belemmeringen die de Participatieraad hier ondervindt is het DB met het gemeentebestuur in gesprek.

Halen en brengen – Ook werkgroep 5 is veel op pad geweest. Dat had als doel:

- informatie halen. Tijdens themabijeenkomst autisme en participatie in Sneek; bijeenkomst over juridische consequenties van de invoering van de WMO (Zorgbelang); Zorgcongres over geluk in de zorg en zorg in de toekomst (Zorgbelang). Ook op het gemeentehuis is van de betreffende beleidsambtenaren veel informatie verkregen over het beleid, de voorzieningen en de sociale kaart voor ons deel van het sociaal domein;
- vinger aan de pols houden. Vooral de abrupte opheffing van het Kronkelcafé vroeg aandacht: geregeld contact met vrijwilligers van Kronkelcafé, met de betreffende beleidsambtenaar hierover en met AanZet; dit laatste in overleg met werkgroep 6. Verder heeft de werkgroep zich vergewist van de voortgang van Sportproject De Beugel. Heel inspirerend wat er met dit project voor een groep kansloze jongeren wordt bereikt; de rapportage over de effecten is ons toegezegd;
- contacten leggen/onderhouden. Vergaderingen van Frysk Platform GGZ zijn geregeld bezocht. Verder kennisgemaakt met Stichting Present; met Steunpunt minima Stichting Houvast, in een open sfeer, wordt vervolgd; met Zienn, voor ondersteuning van jongeren, volwassenen en gezinnen in een crisis, dakloos of huisuitzetting, wordt vervolgd. Ons contact met de belangenorganisaties Kansplus en LFB heeft geleid tot de oprichting van een regionaal platform waar mensen met een verstandelijke beperking Wmo-raden ontmoeten. Zorgbelang denkt daarover met ons mee;
- bijdragen aan manifestaties door congres cliëntparticipatie & medezeggenschap in de zorg in Utrecht bij te wonen en mankracht te leveren voor de Zorgmanifestatie in Heerenveen.

Werkgroep 6

Werkgroep 6 richt zich op Werk en Inkomen.

De werkgroep is in totaal tien keer bijeen geweest. De samenstelling was consistent en bestond uit 5 personen, Dik van der Korf, Johan Mintjes, John Blank, Renie Plantinga en Cobie Aandewiel, waarvan de laatste drie op 1 januari 2014 zijn begonnen als lid van de Participatieraad. Renie Plantinga is de contactpersoon van de werkgroep.

Met de volgende organisaties zijn we in gesprek geweest:

De Barones, Humanitas, de Meitinkers, St. Leergeld, Vrijwilligers Servicepunt: budgetmaatjes, St. Houvast, Caparis en de Voedselbank.

Met een aantal ambtenaren heeft de werkgroep gesproken, soms op uitnodiging van de ambtenaren, als voorbereiding op beleidsnotities.

Ook heeft de werkgroep meegewerkt aan een aantal uitgebrachte adviezen, waaronder adviezen met betrekking tot verordeningen en beleidsregels die nodig zijn voor de invoering van de Participatiewet 2015, het advies over een uitbreiding van het Participatiefonds en een advies over de Integrale Afweging.

De werkgroep neemt deel aan de vergaderingen van de regiegroep armoede. En bezoekt de bijeenkomsten van de FSU.

Ad hoc werkgroep Transitie

De werkgroep heeft diverse keren overleg gehad met de projectleider mevr. Roelofs over de implementaties van de drie decentralisaties. Zoals de transitie AWBZ naar WMO, de transitie van WWB naar Participatiewet en de overheveling van de jeugdzorg naar de gemeente.

We hebben met name geadviseerd op het terrein van “de toegang” tot de drie ontstane loketten en dat de gemeente volop communiceerde naar haar burgers, die te maken zouden krijgen per jan. 2015 met deze loketten.

Daarnaast werd deze Werkgroep betrokken bij het meedenken en meepraten van het toekomstige Privacy beleid. Welke zouden de gevolgen zijn bij de drie decentralisaties bij het verzamelen en vastleggen van (persoon) gegevens.

De tijdige communicatie richting de burgers was voor ons van essentieel belang in deze fase van beleidsontwikkeling ten aanzien van Privacy

De werkgroep bestond uit: Renie Plantinga, Nico Smits en Joop van Dam.

Ad hoc werkgroep Kwaliteit bij maatwerk/klachtenregeling.

De werkgroep kwam een aantal keren bij elkaar en had het nodige overleg met de afdeling WIMO.

Dat heeft geresulteerd in een advies waarvan de samenvatting is terug te vinden elders in dit jaarverslag. Het volledige advies vindt u op onze website.

5. Het budget van de Participatieraad

Er is door de gemeente Heerenveen voor 2014 een budget vastgesteld van € 11.814,- . Uit dit budget werden de vaste vergoedingen, de onkosten van de leden en overige kosten zoals contributies, lidmaatschappen, advertenties, kosten website en organisatiekosten betaald. De Participatieraad heeft over 2014 een batig saldo van € 2.224,47.

6. Speerpunten jaarplan 2015

Belangrijke inhoudelijk speerpunten zullen in 2015 zijn:

- De Participatieraad zal de vinger aan de pols houden bij de communicatie naar de inwoners over alle naar de gemeente overgehevelde taken met betrekking tot de AWBZ, WMO, Jeugdzorg en de Participatiewet.
- De Participatieraad zal in het najaar een bijeenkomst organiseren, in samenwerking met de gemeente, voor de cliëntengroepen in de gemeente.
- De Participatieraad zal de uitvoering van de nieuwe taken van de Gemeente (AWBZ, WMO en Jeugdzorg) en de Participatiewet actief en betrokken volgen.
- De Participatieraad zal bijzondere aandacht besteden aan de monitoring van de resultaten van de alle naar de gemeente overgehevelde taken met betrekking tot de AWBZ, WMO, Jeugdzorg en de Participatiewet. De tevredenheid van de inwoners van de gemeente Heerenveen over deze taken zal hierbij centraal staan.
- De Participatieraad zal op de bres staan voor een door de gemeente Heerenveen te realiseren onafhankelijke klachtenregeling.
- De Participatieraad zal blijvend aandacht besteden aan evaluatie en scholing van de raad zelf.
- De bekendheid van de Participatieraad bij de burger door communicatie met de “achterbannen” heeft onze voortdurende aandacht. Hierbij past ook het uitbrengen van onze “Nieuwsflits” en het werken met onze “Signaalkaarten”.